Inaugurarea muzeului Cuza Vodă la Galați

Restaurarea casei în care a locuit fostul Domnitor

Galați, 24 Ianuarie

Asociația „Cuza Vodă" din Galați și-a văzut visul îndeplinit. Casa în care a locuit fostul Domnitor a fost restaurată și transformată într'un muzeu național.

Inaugurarea muzeului național, care s'a făcut în ziua aniversării Unirii Principatelor, a fost zi de mare sărbătoare pentru populația orașului Galați. Guvernul, reprezentat prin d. sub secretar de stat D. V. Țoni, a ținut să-și spună cuvântul la această măreață sărbătoare.

Tot ce Galații are mai reprezentativ a participat la inaugurarea casei fostului Domnitor Alexandru Ion Cuza.

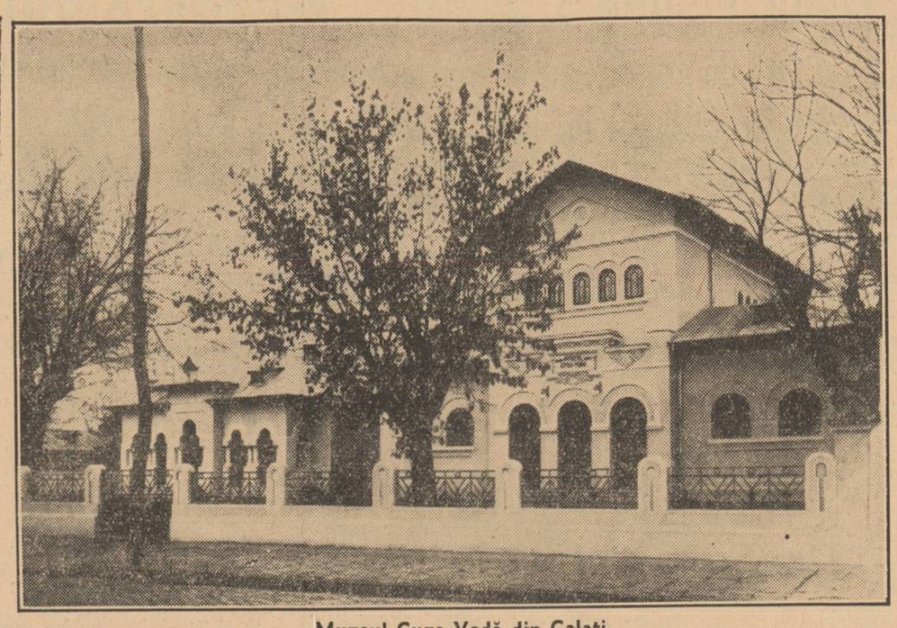

Muzeul Cuza-Vodă din Galați

In numeroasa asistență am remarcat pe d-nii: ministru plenipotențiar Victor Cădere, rezident regal al ținutului Dunărea de jos, cu d-na; Mihail Miloteanu, secretar general al ținutului; general Popescu, comandantul corpului 3 armată teritorial; general Gheorghe Linteș, președintele asociației „Cuza Vodă"; general Sotir Dimitriu, comandantul diviziei de infanterie, colonel Pompiliu Subotin, prefectul județului Covurlui; general dr. Traian Gruescu, primarul municipiului Galați; comandor Dimitrescu, locțiitor de comandant al diviziei de Dunăre; general Arthur Grigorescu, amiral Sebastian Eustațiu, Alfred Loerner, consul al Germaniei cu d-na; Apostol Popa, consul al Poloniei cu d-na; Einar Mathiesen, consul al Norvegiei, inspector general școlar Hanganu, prof Ion Tohăneanu, prof. Constantin Nazarie, institutor Paul Pașa, avocat Petrescu Dâmbovița cu d-na, Emil Codreanu, Gheorghe Onosse. Ermil Caraman, președintele asoc. profesorilor secundari, inspector școlar Stoica, președintele asoc. învățătorilor, Constantin Ignat, Grigore P. Mihăilescu, avocat Mihail I. Duca, inspector silvic Filip cu d-na, dr. Nicolae Alexandrescu, Econ dr. I. C. Beldie reprezentând episcopia Dunărei de jos, rabin șef Iacob Margulies, preot Ohavpnezian, reprezentantul comunității armene împreună cu d-nii Seferian Ardaș, Bohdjelian, preotul Duma reprezentând comunitatea catolică, Jenică Popovici, Ion Borvizeanu, președintele camerei de comerț, Traian Tănăsescu, directorul Băncii Naționale, etc., etc.

Corpul ofițeresc din garnizoană era reprezentat prin d-nii: colonel Vasile Gavrilescu, colonel magistrat Constantin Manoliu, colonel de jandarmi Barbu, inspectorul regiunei jandarmeriei, colonel Radu Miclescu din cavalerie, etc.

Ordinea a fost menținută de poliție și jandarmerie sub directa supraveghere a d-lui chestor Dumitru Dumitrescu.

SLUJBA RELIGIOASA

Un sobor de preoți, în frunte cu protoereul Stoica al județului Covurlui și înconjurat de preoții Sârbu, Savin, Bogatu, Tivdă, Chesarie Ștefănescu și diacon Bogdan, a oficiat slujba religioasă și sfințirea casei.

Răspunsurile au fost date de cor sub conducerea d-lui prof. Xantopol.

Cuvântarea d-lui general Linteș, președintele comitetului asociației „Cuza Vodă"

„Unirea dela 1859, începutul închegării etnice a neamului românesc într'un stat național, este produsul frământărilor sufletului românilor de pretutindeni concretizat în crezul: un neam, o credință, faclă nestinsă ce a călăuzit destinele neamului și a luminat calea dealungul veacurilor.

Înfăptuită de atâtea ori cu mari și grele jertfe, însă numai pentru puțin timp, Unirea nu și-a aflat temeinicia decât atunci când cele două principate au luat acea hotărîre eroică de a-și da acelaș Domn. Și cum tainele firii nepătrunse ișvorite din cutele sufletești aranjează mai bine ca orice altă putere rosturile omenești, a fost să fie ca cel chemat să poarte coroana ambelor Principate, înfăptuind Unirea, unirea de totdeauna, să plece chiar de aci de pe locul unde ne găsim. Iar noi, un mănunchi sufletesc din marea masă a națiunii, chemați de acea putere tainică, crezul nostru de totdeauna, un neam și o credință, să ne aflăm strânși ca să slăvim pe Domnul unirii de atunci și să sfințim clădirea nouă ridicată pe locul unde a fost casa lui.

Se împlinesc azi 80 ani de când prin alegerea făcută la București s'a dat coroana domnească a Munteniei Domnitorului Moldovei, Alexandru Ion Cuza, făcându-se astfel unirea celor două Principate.

Ziua de 24 Ianuarie 1859 marchează în istoria neamului nostru începutul statului național: România.

Soarta a voit ca primul purtător al Coroanei României să fie fostul pârcălab al Galaților, colonelul Alexandru Ion Cuza.

Actele mari săvârșite în timpul domniei lui și calea trasată de dânsul pentru întregirea neamului, fac ca azi, când națiunea întreagă comemorează ziua de 24 Ianuarie, să ne îndreptăm cu pioasă smerenie și evlavie gândul nostru către cel ce a fost Cuza Vodă. Slăvită să-i fie memoria.

Pe locul pe care ne găsim, continuă d. general Linteș, a fost casa în care a locuit Cuza Vodă dela 1844 până în 1859. Casa era proprietatea lui. A fost păstrată de familia lui și folosită după moartea lui până la 1884 când Elena Doamna și copiii minori ai decedatului au vândut-o.

O hotărîre a tribunalului Covurlui din acel an arată amănunțit peripețiile prin care a trecut această vânzare, peripeții ce au ținut vreo doi ani.

Încăpută pe mâini străine, casa a suferit transformări în decursul vremii de așa natură că în ultimul timp ruina ei nu mai avea nimic din ceeace fusese odinioară decât doar puțin din aspectul exterior.

Cu strângere de inimă gălățenii vedeau cum zi de zi se năruie această casă istorică ce fusese odată fala orașului lor. Ideia restaurării casei de aducerea ei în patrimoniul național a frământat în toate timpurile sufletele gălățenilor. Dar, împrejurări vitrege au tot amânat această legitimă dorință. Realizarea ei s'a putut face deabia acum.

D. general Linteș descrie amănunțit cum a luat ființă „Asociația Casa Cuza-Vodă" din Galați, scopul asociației, persoanele cari au făcut donațiuni în bani și materiale și persoanele cari au dat sprijinul la desăvârșirea acestei opere naționale.

Scoate în evidență munca permanentă a d-lui lt.-col. Victor Rațiu, șeful de stat major al diviziei 21 infanterie, care îndeplinind sarcina de secretar al asociației, are un mare merit la restaurarea acestei case.

Destinația cea mai potrivită ce se poate da acestei case, continuă d. general Linteș, este să se întemeieze un muzeu în care să se adune tot ceeace a aparținut lui Cuza Vodă, familiei și colaboratorilor săi ca: obiecte, mobile, documente, etc. și care au ilustrat epoca unirii de acum 80 ani.

Trimit de aci apelul meu către toți bunii români să dăruiască cu dragă inimă și cu toată încrederea muzeului Cuza Vodă din Galați obiectele ce au aparținut Domnitorului Cuza Vodă, care ar putea să servească ca mijloc înălțător educației naționale și patriotice a generațiilor viitoare.

La capătul realizării sale asociația, pătrunsă de sentimente de recunoștință, mulțumește presei pentru binevoitorul sprijin ce i-a dat, d-lui institutor Paul Pașa și d-nei Ecaterina Pașa, pentru că au donat muzeul lor.

Asociația își îndreaptă expresiunea omagiilor sale și mulțumește d-lui rezident regal Victor Cădere, pentru că dela instalarea d-sale cu o binevoitoare atențiune a luat sub directa d-sale ocrotire asociației, făcând ca ritmul realizărilor să decurgă mai ferm și mai folositor.

Pe temelia, pusă acum 80 ani, stă azi mărețul edificiu al României întregite, ridicat cu multă trudă și grele jerfe de întregul neam sub înțeleapta conducere a marilor Regi Carol I și Ferdinand I.

Intregirea etnică este urmată în mod evolutiv de întregirea sufletească al cărui unic conducător și realizator este M. S. Regele Carol II. In ritmul isvorît din Inalta Sa poruncă și îndrumare am găsit temelia de reazim a ideii rădicării acestui așezământ, sfințit azi.

Inchinată culturii neamului, cu adâncă emoție simțim sufletele noastre mulțumite că am putut contribui cu puțin la înalta operă a iubitului nostru Suveran.

Impreună cu toată suflarea românească care ia parte la înălțătoarea operă de redresare morală a neamului, operă condusă cu atâta înțelepciune de prea înălțatul nostru Rege, asociația „Casa Cuza Vodă" cu cel mai profund sentiment de recunoștință și devotament Îi aduce urarea isvorîtă din inima românească strigând: Trăiască M. S. Regele Carol II, Trăiască Marele Voevod Mihai de Alba Iulia".

CUVÂNTAREA D-LUI LT. COL. VICTOR RAȚIU

Cândva, un mare scriitor a spus: „ne este dat cuvântul pentru a ne ascunde gândul". Va fi poate așa, însă astăzi, la o așa de mare și frumoasă sărbătoare, trebue să dovedim cât s'a înșelat de mult acest cărturar și de aceia voiu desvălui gândul și sufletul nostru întreg, pentru că învingerea greutăților din partea noastră, dacă nu va constitui un exemplu, va servi cel puțin de stimulent urmașilor, întru îndeplinirea faptelor bune.

Voi arăta cum a luat ființă „Asociația", căci încercări au mai răsărit când și când fără însă a duce la bun sfârșit.

Intr'una din zile citeam o lucrare a d-lui dr. Șoimescu, din ministerul cultelor și aci am găsit cuvântarea M. S. Regelui cu ocazia inaugurării arcului de triumf din București

In înalta Sa înțelepciune și înțelegere, a înfăptuirilor omenești și mai ales a rostului fiecărui cetățean în țara lui, M. S. Regele, ctitorul renașterii românești, a pronunțat o lozincă ce trebue să fie scrisă la toate răspântiile și trâmbițată la toate colțurile țării.

Iată lozinca:

„Cetățene, aci zac sufletele a 800.000 de morți, Intreabă-te în fiecare zi ce ai făcut pentru consolidarea și propășirea țării tale. Ași dori să fie cât mai puțini acei cari rostind, să-și ascundă fața în mâini, pentrucă nu au făcut nimic".

Citeam această lozincă într'una din zile, zi în care, printr'o întâmplare, toate ziarele locale și cele din București, strigau, cu îndreptățită indignare, scoaterea în vânzare a locuinței Domnitorului Alexandru Ion Cuza.

Indemnat de lozinca M. S. Regelui, am luat primul contact cu d. avocat Vlad Dimitriu, din baroul de Covurlui și mânat de admirabilului d-sale avânt, am conceput împreună răscumpărarea acestui locaș, nebănuind, atunci, câte greutăți și mai ales de ordin sufletesc, va trebui să întâmpin.

In anul 1936, nu am reușit decât să îndepărtez vinderea la licitație și să înlătur dărâmarea și parcelarea locului, așa cum intenționau barbarii proprietari.

Inceputul anului 1937 nu aduce nicio speranță, deoarece adresându-mă diferitelor personalități em avut ocaziunea să constat că inițiativa ce urma să se înfiripeze, nu era un lucru nou la Galați și că în urma tuturor rămâsese acum numai neîncrederea, ba chiar mai încercau și un soiu de desamăgire, auzind ideile ce mă frământau. Toate acestea însă se păreau că măresc îndemnul meu, pentru a începe; îmi trebuia o ocaziune pe care zilnic o pândeam.

Luna Mai 1938 îmi oferă o prea fericită ocaziune prin congresul contabililor autorizați din întreaga țară, care se ținea la liceul comercial din Galați, prezidat de distinsa persoană a d-lui Gr. Trancu-Iași.

Cu acest prilej va trebui să remarc deosebita înțelegere și căldură cu care d. Eșanu, atunci directorul B. N. R. din Galați, azi inspector la aceiași instituție în București, a îmbrățișat gândul meu și m'a invitat să iau parte la congres.

Și acum văd neliniștea ce stăpânea pe d. Eșanu, care abia aștepta momentul să-mi ofere ocazia de a vorbi. Mă prezentam cu o chestiune cu totul nouă, pentru mulți din participanții congresului, dar fiind și în afara preocupărilor contabilicești, ideile mele sunt ascultate cu deosebită atențiune și entuziasmul este atât de pronunțat că numai în 10 minute, după ce am terminat cele ce am avut de spus, congresiștii ca un bloc subscriu suma de 100.000 lei. Acesta este primul început care abia se vede în zarea drumului nesfârșit care de aci înainte se deschide în calea noastră.

La câteva zile după aceasta, am luat contact cu reprezentanții tuturor grupărilor politice din Galați, pentru a vedea părerea acestora și mai ales pentru a-i încunoștința că, venind vreunul la cârmă, să nu împiedice lucrul început.

Trebue să mărturisesc și pentru mândria neamului nostru să o spun, că, fără nici o excepție, toți acești reprezentanți au fost entuziasmați de noua inițiativă și cuvintele lor de atunci au început să-mi călească voința de a începe cu toată siguranța, voință ce se transforma în încăpățânare.

Astfel, pregătit și documentat, m'am prezentat d-lui general Linteș, care, în adunarea din ziua de 5 Iulie 1937, a pus bazele asociației „Casa Cuza Vodă", ale cărei scopuri au fost expuse de d-sa.

Imi reamintesc de ziua când a fost necesar să ne prezentăm la tribunal pentru îndeplinirea formelor legale, ce număr impresionant de participanți, cărora li se citea pe față, nu numai dorința, dar și convingerea că de această dată se va pune sfârșit unei situațiuni care dăinuia de atâta vreme.

In acele clipe nu știu ce gândeau ceilalți membri din asociație: știu însă că eu, care plănuisem toate acestea, abia acum mă întrebam ce este de făcut pentru că o chestiune atât de grea era greu de început și de dus.

Desigur că întâmplări din sunt și ele, de cele mai multe ori, acelea cari favorizează sau nu o acțiune omenească și este suficient să vă expun una din ele, pentru ca să vă convingeți cu câte a avut de luptat „asociația".

Așa, în Septembrie 1937 văd mai multe mașini strânse la prefectură și întrebând ce s'a întâmplat, mi se spune că a sosit în localitate d. ministru de finanțe Mircea Cancicov. Imi vine în gând de a mă prezenta d-sale și a-i arăta rostul asociației. Căutând să intru, am fost oprit pentru motivul — așa mi-se spunea — că sunt alte chestiuni mai importante și că d. ministru nu va avea timp de așa ceva. Nu am disperat și, așteptând, am reușit să mă strecor printre cei prezenți și să mă prezint d-lui ministru, căruia i-am expus hotărirea luată de asociație. Din cei prezenți se ridică cineva, care arată că intențiunea asociației nu se sprijină pe o dovadă de autenticitate a acestei case, lăsându-se a se înțelege că, pentru acest motiv, nu s'a făcut nimic până acum.

Mărturisesc că mi se tăiase respirația și n'aș fi putut scoate o vorbă, dacă mi se cerea în acel moment. Sunt însă salvat, deoarece d. ministru Cancicov, adresându-mi-se, îmi răspunde: „Domnule colonel, opinia publică pe aceasta o știe și despre ea vorbește și această opinie publică are nevoie să primească o satisfacție și care îi va fi dată de asociația dv. Pentru aceasta subscriu suma de 1.000.000 lei".

Dârzenia d-lui ministru Mircea Cancicov azi capătă și altă însemnătate, căci este de neînchipuit câtă bucurie am simțit cu toții în ziua când, curățind pereții, am găsit sub varul și zugrăvelile puse de vremuri, inițialele Domnitorului, care se văd păstrate aci în muzeu așa cum au fost găsite. Iată certificatul pe care îl poate prezenta azi „Asociația" și în felul acesta este de așteptat că vechiul proces se poate considera definitiv închis.

O primă și singură datorie a membrilor din comitet era munca. Această muncă n'ar fi folosit la nimic, dacă ea nu era prestată continuu, cu înțelegere și deplină încredere.

Comitetul asociației, după cum a arătat d. general Linteș, a delegat o comisiune restrânsă, sub conducerea mea, care să urmărească clipă cu clipă mersul lucrărilor. Desigur că acestei comisiuni, care a lucrat pe teren, nu-i revine nici un merit în plus și dacă azi e o laudă de adus, apoi ea se împarte în mod egal tuturor membrilor asociației.

Aci trebuie să mărturisesc că, din primele zile ale sosirii la Galați a d-lui Victor Cădere, rezident regal al Dunării de Jos, d-sa a urmărit de aproape mersul lucrărilor, îndemnând continuu pentru ca aceste lucrări să ajungă, înfine, în timp așa de scurt, la capătul lor.

Inainte de a încheia cuvintele mele, mai sunt dator două explicații: asupra aspectului exterior și a împărțirii pe care o vedem în interior.

Pentru exterior, mijlocul nostru de orientare a fost constituit din felul cărămizilor și mergând după ele, am păstrat tot ceeace am găsit cu unul și acelaș fel de cărămizi. Clădirea, așa cum am găsit-o, avea pe latura din față două eșinduri de formă bastionară, cari azi nu se mai văd și cu drept cuvânt, pentru că, păstrând o cărămidă din care erau construite aceste eșinduri, citim pe ea anul 1897, deci a fost un adaos făcut mult mai târziu.

Trecând la interior, trebue știut că împărțirea veche a casei este aceasta de azi. Urmărind temelia aceasta, am găsit anume cinci încăperi jos și una sus. Cu siguranță că în vechea locuință nu se trecea, ca acum, pe sub aceste bolți, dar le-am făcut așa, pentru a avea realizat admirabilul aspect al interiorului potrivit cu destinația ce s'a dat acestei clădiri.

Intrucât eu am fost acela care am luat contactul personal cu marii donatori, vă rog să-mi permiteți ca și eu să le adresez respectuoase mulțumiri pentru căldura și puterea patriotismului cu care aceste personalități au răspuns imediat la primul apel.

Să mulțumesc tuturor acelora cari, prin obol, sfat sau îndemn, au contribuit la desăvârșirea acestei lucrări. Să mulțumesc, înfine, membrilor din comitetul asociației, cari, în frunte cu d. general Linteș, prin deplina lor încredere au făcut posibilă întocmirea acestei opere. Exemplul nostru să constitue cel puțin un îndemn pentru atâtea fapte ce mai sunt încă necesare neamului nostru.

Discursul d-lui D. V. Țoni, subsecretar de stat la ministerul educației naționale

De multe ori și în multe locuri — odată chiar și în parlament — am arătat ce rușine însemna pentru orașul Galați, unul din cele mai vechi și mai însemnate centre ale țării, lăsarea în părăsire și ruină a casei în care a stat cândva, ca pârcălab, cel care apoi trebuia să fie Domnitorul unirii din 1859, Alexandru Vodă Cuza.

Rușinea a fost, în fine, înlăturată. Comitetul în frunte cu distinsul ostaș, d. general Linteș și având ca secretar inimos și stăruitor pe d. lt.-col. Victor Rațiu, a isbutit după o strădanie, nu din cele mai ușoare, să adune fondurile trebuitoare pentru ca să se cumpere casa, să se restaureze în admirabile condițiuni și să se instaleze în ea un muzeu regional de o importanță cu totul deosebită.

Fapta săvârșită de acest comitet este de un adânc și luminat patriotism și de o înaltă moralitate, constituind una din cele mai grăitoare pilde de înțelegere a datoriei ce avem de păstrat cu sfințenie, tot ce ne-a rămas dela înaintași, dela acei prin care neamul a dăinuit prin veacuri și a biruit.

De aceea sunt mândru și fericit că pot astăzi, eu cel legat cu aproape întreaga mea viață de acest oraș, să exprim din partea ministerului educației naționale, gratitudine vrednicilor ostași și tuturor celor ce s'au alăturat lor cu credință și jertfă ca să se realizeze o operă de valoare educativă și conștiință națională cu adevărat pilduitoare.

S'a îndeplinit prin restaurarea și transformarea în muzeu a casei Cuza Vodă o întreită datorie.

Intâi de toate către acest oraș, Galați, care nu mai putea fi lăsat să dea trista impresie a lipsei de pietate pentru marile sale amintiri, apoi către marele voevod al unirii, cel rostit de Dumnezeu să fie purtătorul Coroanei de Domn al Principatelor Unite și în al treilea rând s'a îndeplinit o datorie către generația actuală și către cele viitoare.

O fericită întâmplare face ca amintirea lui Cuza Vodă să fie reîmprospătată tuturor românilor prin această sărbătoare dela Galați, într'un timp când din hotărirea marelui Rege ce ne cârmuiește astăzi, România, adunându-și toate puterile și reîntronându-și în suflet toate virtuțile străbune, își pregătește strălucit viitorul prin organizare nouă, prin muncă obștească desfășurată în ordine, disciplină și frățească armonie.

Răspunsul d-lui rezident regal Victor Cădere

Acum nouăzeci de ani și mai bine, în primăvara furtunosului an 1848, în această casă, la a cărei sfințire asistăm astăzi, fostul pârcălab al Galaților, Ion Cuza și fiul său Alexandru, aderau la primul proect al Constituției Moldovei, intitulat: „Dorințele partidei naționale din Moldova", redactat de Mihai Cogălniceanu

Urmarea o cunoașteți. Nu mai departe decât la 3 Mai al aceluiaș an găsim pe Alexandru Cuza împreună cu ceilalți exilați moldoveni, pe câmpia libertății dela Blaj, unde poporul românesc din Ardeal adera cu o însuflețire necunoscută încă, la mișcarea patriotică a lui Simeon Barnuțiu.

La 9 Iunie partidul revoluționar muntean proclamă la Islaz noua Constituție pe care o iscăli forțat și Vodă Bibescu în ziua de 11 Iunie.

Scânteia redeșteptării naționale aprinde astfel, conștiința românească, chemând-o la o viață nouă.

Iar dacă din diferite cauze mișcarea din 48 nu a dat rezultate imediate, ideia Unirii tuturor românilor era în drum și nici o putere nu ar fi fost în stare să o oprească.

Cuza Alexandru se înapoiază mai târziu în țară, când prietenul său Ghica, Domnitor al Moldovei, îi încredință lui pârcălăbia Galațiului.

Cultura sa aleasă, sufletul său nobil, coborâtor din vechea boerime moldovenească, l'au făcut iubit și apreciat încât nu este de mirare că în 1859 el fu alesul celor două principate, unite mai întâiu prin persoana sa, înainte de recunoașterile oficiale ale Puterilor garante.

Nu voiu aminti aci faptele marelui Domnitor, dar prin cinstirea memoriei lui, prin readucerea în planul actualității a figurei sale și mai mult încă, prin actualizarea în fața noastră a casei în care el a copilărit și a visat despre unire și despre atâtea mari probleme, cari atingeau destinele neamului românesc, prin restabilirea între aceste ziduri a cultului amintirilor scumpe, cari vor vorbi generațiilor viitoare de Domnitorul Cuza, noi ne îndeplinim astăzi o pioasă datorie de recunoștință.

Prin jertfe mari, prin curaj și avânt, a isbutit generația pașoptistă să ajungă la cea dintâi unire, sub Alexandru Ioan Cuza.

Pe baza acestui fapt politic, s'a întemeiat apoi România de astăzi, sub înțeleapta conducere a Regelui României și prin jertfe și mai mari încă.

Cunoscând sufletul nostru românesc, sunt sigur că acest loc va deveni un loc de pelerinaj pentru generațiile tinere, așa cum pentru noi tinerii de altădată era un loc de închinare uitatul mormânt al Domnitorului Cuza, dela Ruginoasa.

Iar pentru paza acestei case, dovei intitulat „Dorințele Partidei Naționale din Moldova", redactat de Mihail Kogălniceanu.

Mișcarea națională moldovenească a fost însă repede înăbușită de Mihalache Sturdza. Unii dintre semnatari au scăpat de urgia domnitorului, exilându-se în străinătate, iar la 3 Maiu, găsim pe Alexandru Cuza la Blaj, unde poporul român din Ardeal afirma drepturile sale naționale, sub însuflețitele vorbe ale lui Simion Bărnuțiu. In Iunie, găsim și pe patrioții munteni în tabăra revoluționară națională dela Islaz și apoi la București.

Deși mișcarea dela 1848 n'a putut da rezultate imediate, ea a putut redeștepta conștiința românească, chemând-o la o viață nouă. Ideea unirii tuturor românilor își făcuse drum și nicio putere nu ar fi fost în stare s'o oprească.

Mai târziu, vine Domnitor al Moldovei Grigore Ghika, cu care Alexandru Cuza era prieten și atunci ajunge și tatăl său pârcălab al Galațului, post pe care-l ține multă vreme și sub Vogoride. Când însă acesta a început cunoscutele sale persecuțiuni asupra Uniuniștilor și mai ales când pregătirile pentru alegeri ale Divanului ad-hoc nu erau altceva decât abuzuri, prin care se încerca falsificarea voinței naționale, Alexandru Cuza, își dă demisia, ia inițiativa și intră pe față în rândurile uniuniștilor.

Scoborâtor din vechea boerime moldovenească, prin cultura sa aleasă și sufletul său deosebit, colonelul Alecu Cuza era apreciat mult, nu numai de compatrioții săi, ci și de străinii care îl cunoșteau. Astfel consulul francez Place raporta despre el că „trece drept unul din fruntașii cei mai capabili și energici din țară, iar prin averea și relațiunile sale, ocupă un loc însemnat în opinia publică".

Astfel că nu e de mirare, că atunci când Divanul ad-hoc a ajuns să afirme, în fața lumei, voința neamului românesc, tocmai el fu ales!

Prin alegerea Domnitorului unic în ambele principate, în persoana pârcălabului Cuza, se consfințea, în carne și oase, un vis, un ideal, un crez al mai multor generații. Cuza întruchipa triumful unei mari idei călăuzitoare, o stea a destinului unui neam.

Patriot convins, iubitor de popor, om chibzuit și drept a disprețuit zavistia politicianismului și partidelor, urmărind întru totul binele obștesc.

Această față politică a Domnitorului celei dintâi uniri, constituia afirmarea morală, în actualitatea timpului său, a adevăratului om de stat.

Nu voiu aminti aci faptele marelui domnitor, dar prin cinstirea memoriei lui, prin readucerea în planul actualității a acestui fruntaș și a figurei sale, se așează în actualitatea de astăzi o mare icoană a trecutului, și mai cu seamă prin actualizarea casei în care a trăit, în care a copilărit și a visat despre unire și despre atâtea mari probleme, care atingeau destinele neamului nostru.

Prin aceste amintiri scumpe, adunate în această casă, cari vor vorbi generațiilor viitoare de Domnitor, noi ne-am împlinit o datorie de pioasă recunoștință.

Cunoscând sufletul nostru românesc, sunt sigur că acest așezământ va deveni un loc de pelerinaj, așa cum, altădată, tinerii aveau, drept loc de pelerinaj, uitatul mormânt al lui Cuza-Vodă. dela Ruginoasa.

Poate că nici noi n'am adus în trecut întregul nostru prinos de recunoștință Domnitorului. Dar astăzi, când s'a restaurat casa, care adăpostește atâtea sfinte amintiri și când păstrăm în ea, de acum înainte, atâtea lucruri prețioase trecutului, sunt sigur că ele, încredințate acelei admirabile instituțiuni, care este „Straja Țării", rând pe rând, tinere suflete vor veni să deslușească aci tainele trecutului nostru eroic. Vor găsi aci îndemnul și încrederea în destinele neamului și vor învăța că fără curaj, muncă, abnegație și devotament, nici o faptă mare nu poate fi realizată.

Pe jertfa generației dela 1848, s'a ajuns la prima unire, sub Cuza-Vodă; pe vrednicia soldaților dela Plevna și Grivița, Carol I a dat Regatul Independent; pe avântul și sacrificiul comun al poporului român de pretutindeni. Ferdinand I a întregit România; pe umerii noștri și ai generațiilor mai tinere, apasă răspunderea păstrării și întăririi patrimoniului național.

Astăzi mai mult decât oricând. unirea forțelor naționale este o datorie, un comandament suprem. exprimat cu atâta claritate de înțeleptul nostru conducător și Rege, Majestatea Sa Regele Carol al II-lea. (Aplauze puternice, ovațiuni).

Și dacă e un omagiu pe care să-l aducem, în această zi de 24 Ianuarie, Iui Cuza Vodă și întregei generații de patrioți a anului 1859, nu cred că este altul mai înălțător și mai nobil, decât să rămânem Români, bătrâni și tineri, uniți în cuget și simțiri, asa cum ne arată, din generație în generație, mersul redeșteptării noastre naționale. (Aplauze prelungite).

*

Cu aerodinamicul de 5,12 d rezident regal Cădere cu d-na și d. subsecretar de stat Dimitrie Țoni au plecat la București, fiind conduși la gară de capii autorităților, un mare număr de profesori, institutori și institutoare.

—xX⊙●⊙Xx—

Cuvântarea d-lui Victor Cădere, Rezident regal al ținutului Dunărea de Jos

Crainicul soc,. de radiodifuziune a citit următoarea cuvântare, a d-lui Victor Cădere, rezident regal, care fiind obligat să participe la tradiționala recepție, de la palatul regal, a membrilor ordinului „Ferdinand I", a fost nevoit să lipsească dela solemnitatea dela Galați:

„Domnule ministru, domnule președinte, doamnelor și domnilor, în cadrul unei mișcătoare solemnități, s'a sfințit și inaugurat astăzi Casa și Muzeul Cuza Vodă.

In modestele încăperi de altă dată, peste care a trecut urgia uitării și părăsirii, acum 90 de ani și mai bine, în primăvara furtunosului an 1848, fostul pârcălab al Galațului, Ion Cuza și fiul său Alexandru, aderau la primul proect al Constituției Moldovei, intitulat: „Dorințele partidei naționale din Moldova", redactat de Mihai Cogălniceanu

Mulțumesc comitetului de inițiativă și în special d-lor general Linteș și colonel Rațiu, pentru devotamentul lor și credința ce au pus pentru restaurarea casei lui Vodă Cuza și pentru inițiativa de a aduna aici, în muzeul ce se înființează, tot ce poate aminti pe Marele Domnitor.

Munca lor este astăzi răsplătită și nu mă îndoesc că „Straja Țării" va duce cu succes mai departe organizarea definitivă a acestui muzeu național.

Și acum. cu tot gândul nostru la Marele Străjer al Țării, să strigăm din tot sufletul: Trăiască M. S. Regele Carol II". (Urale prelungite. Corul întonează „Imnul Regal").

*

După terminarea cuvântărilor d. general Linteș, președintele comitetului asociației, a dat cetire telegramei omagiale adresată M. S. Regelui Carol II. prin care asociația cedează „Străjii Țării" întregul patrimoniu al muzeului.

S'a citit, apoi, telegrama trimisă de d. general Ciupercă, ministrul apărării naționale, care își scuză absența și felicită comitetul pentru opera întreprinsă.

*

La ora 1 după amiază a fost un mare banchet, în saloanele cercului militar. oferit de rezidența regală, la care au participat d. rezident regal Cădere cu d-na, d. subsecretar de stat D. V. Țoni, d. general Linteș cu d-na, membrii comitetului asociației „Cuza Vodă", capii autorităților civile și militare, șefii de instituțiuni.

D. rezident regal Victor Cădere a toastat pentru M S. Regele, iar d. Frasin Munteanu-Râmnic, a adus salutul d-lui director general Sărățeanu.

FESTIVALUL

La ora 4 după amiază, a fost un festival în sala teatrului Central, dat de străjerii și străjerele din Galați. Au participat d. rezident regal Cădere, d. subsecretar de stat D. V. Țoni și autoritățile gălățene. S'a desfășurat un frumos program compus din coruri, declamații, recitări, tablouri alegorice.

*

La ora 9 seara a fost în sala teatrului „Odeon" un mare concert dat de orchestra radio sub conducerea maestrului Rogalski, în beneficiul muzeului „Cuza Vodă".

Comuniști arestați în Albania

Tirana, 24 (Rador). — *Siguranța generală a arestat 69 persoane la Tirana, Scutari și în alte localități.*

Cei arestați au fost găsiți în posesia unor manifeste comuniste. Majoritatea sunt meseriași și studenți.

FURNIZORII CURȚII REGALE
DIANA
la GRIPĂ RĂCELI
DIANA FRANZBRANNTWEIN S.A.R. MARCA DEPUSĂ FABRICA BUCUREȘTI

BOLI VENERICE
Tratament dela 9—12 și 2—7
Dr. TULIU BLANC
BULEVARDUL CAROL No. 58 spre Statuia Rosetti

D-na Dr. BROHOVICI MAMOS NAȘTERI BOLI de FEMEI
Str. Negru Vodă 8 (Podul Șerban Vodă). Consultațiuni 4—7. Pentru funcționare și lucrătoare, dela 2—3 și 7—8
283

DISTRUGEREA BĂTĂTURILOR ESTE Pomada Ortansa LA DROGHERII ȘI FARMACII

Dr. H. MARTIN
Boalele sufletești Psihonevroze
NEVROZA SEXUALA
PSICHO-FIZIOTERAPIE
Consult. 8-11. 2-8. Telef. 40539
B-DUL ELISABETA 3 A

TABLETA NEVRALGINE JURIST contra DURERILOR de CAP

Spargerea din com. Bărăganul

— HOȚII AU FURAT 80.000 LEI —

Constanța, 24 Ianuarie

Legiunea de jandarmi rurali din localitate a fost telefonic anunțată, că în comuna Bărăganul a fost săvârșită o îndrăsneață spargere.

In lipsa lui Ion Ciorneghi de acasă, hoții, cu chei potrivite, au intrat într'una din camere și, spărgând cufărul, au furat 80 mii lei.

Jandarmii bănuind ca autori pe guarzii comunali, i-au ridicat și reținut la post pentru cercetări.

Domnii abonați sunt rugați ca la orice reclamație sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviți, la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poștal eticheta abonamentului expirat.

Asistența în frunte cu d-nii rezident regal Cădere și subsecretar de stat Țoni